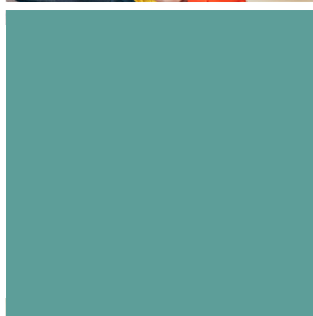

Dagtilbudsrapport

September 2020

Rebild
KOMMUNE

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	1
Forord	2
Dagtilbud i Rebild Kommune 2019	4
Organisatorisk kvalitet	8
Resultatmæssige kvalitet	14
Faglig kvalitet	19
Team Tilsyn og Udviklings vurdering af kvaliteten i dagtilbuddene	20
Kildehenvisninger	22

Forord

Målgruppe og formål

Dagtilbudsrapporten henvender sig til alle med interesse for kvalitet og udvikling af dagtilbuddene i Rebild Kommune. Den primære målgruppe er dagtilbuddenes ledelse, bestyrelse og medarbejdere, forvaltningen og kommunalbestyrelsen.

Formålet med dagtilbudsrapporten er at give et grundlag for politisk drøftelse af kvaliteten på dagtilbud.

Det er et lovgivningsmæssigt krav, at det sikres mindst hvert andet år. Den sidste drøftelse i Rebild Kommune på baggrund af en dagtilbudsrapport var i marts 2019 på baggrund af årene 2017-2018. I Rebild Kommune følges udgivelse af dagtilbudsrapporten med kvalitetsrapporten for skoleområdet, så kvaliteten af dagtilbud og skole drøftes samtidigt. Udgivelsen af kvalitetsrapporten på skoleområdet for Rebild Kommune skal fremover udgives i lige år, hvor rapporten i Rebild Kommune tidligere har været udgivet i ulige år. Derfor udgives der på ny en rapport allerede halvandet år efter seneste rapport og dækker alene primært et år; 2019. Fremover vil rapporten udkomme med et toårigt interval som tidligere, hvorfor den næste rapport vil dække over årene 2020 og 2021.

Hvad er kvalitet i dagtilbud?

Ligesom forrige års dagtilbudsrapport vil denne rapports vurdering af kvalitet og kvalitetsbegreb tage udgangspunkt i Danmarks Evalueringsinstituts (EVA) anbefaling herfor. Anbefalingen er at afdække kvalitet gennem tre elementer som tilsammen har vist sig at være afgørende for god kvalitet i dagtilbud. EVA anvender begreberne strukturel kvalitet, proces-kvalitet og endelig resultat-kvalitet (Danmarks Evalueringsinstitut, 2017). Ligesom sidste rapport vil disse begreber benævnes i nærværende rapport som organisatorisk kvalitet, faglig kvalitet og kvalitetsmæssigt resultat. Indholdsmæssigt dækker begreberne over de samme elementer af kvalitet – tilpasset de lokale forhold og muligheder.

Bidragssydere

Rapporten er blevet tilvejebragt med bidrag fra en række bidragssydere. I foråret blev der afholdt læringsdistriktssamtaler mellem forvaltningen og ledelsen i de alle læringsdistrikter i kommunen, hvor anvendelsen af data blev drøftet og hvor blandt andet deres resultater fra sprogvurderingerne blev gennemgået ligesom dagtilbuddene bidrog med data til nærværende rapport. Dagtilbuddene har derudover bidraget med deres pædagogiske læreplan, som er udarbejdet i forhold til Den styrkede pædagogiske læreplan. Derudover har Team Tilsyn og Udvikling bidraget med deres opsummerende vurdering af den faglige kvalitet i kommunens dagtilbud ligesom tale/høre-konsulenterne har bidraget med en beskrivelse af kommunens arbejde med sprogudvikling på dagtilbudsområdet. Endelig er der hentet data fra Danmark Statistik, Social- og Indenrigsministeriets nøgletal og Rebild Kommunes centrale økonomisystem.

Billederne i rapporten er fra Børnehaverne i Rebild Syd.

Opsummering af dagtilbudsrapportens resultater

Generelt er det på baggrund af denne rapport, datasættene og processen med inddragelse af dagtilbuddene forvaltningens vurdering, at der arbejdes godt og målrettet på at give børnene en hverdag i deres pasningstilbud med fokus på trivsel og udvikling. Arbejdet med den styrkede lærerplan har været med til at sætte yderligere fokus på legen, læringsmiljøet og især på børnenes perspektiv.

Rebild er fortsat en kommune i udvikling, og der er et stigende behov for pladser til pasning generelt set – og især i byerne. Denne udvikling har betydet, at der er bygget en ny institution i Støvring samt sket udvidelser af både børnehaver og vuggestuer i kommunen. Desuden er der i 2020 sket en udvidelse af antallet af vuggestuer.

I den offentlige debat fylder normering i dagtilbud fortsat. Siden 2018 er normeringen i Rebild steget i dagpleje og børnehave i Rebild Kommune, mens normeringen er faldet for vuggestuerne. Rebild kommune ligger fortsat over landsgennemsnittet, men nærmer sig landsgennemsnittet. Rapporten viser også, at der nu er flere midler pr. barn i dagtilbuddene.

I Rebild Kommune har en høj andel af personalet en pædagoguddannelse. Dette er et af de parametre, der har størst betydning for kvaliteten i dagtilbud. I forhold til de nyeste sammenlignelige data lander Rebild Kommune på en 8. plads i pædagog-andel i forhold til resten af landets kommuner (KL, 2020).

Dagtilbuddene arbejder meget med børnenes sproglige udvikling i forlængelse af den politisk vedtagne sprogstrategi. Strategien har i høj grad understøttet en øget, kontinuerlig og ensartet indsats for børnenes sproglige udvikling i dagtilbuddene, hvor alle børn skal sprogvurderes, når de er 3 år gamle.

Decentraliseringen af dagplejens ledelse, sparring og vejledning i 2019 har medført at de lokale kompetencer er kommet 'tættere på' dagplejen, og det er forventningen, at det kan være med til at styrke samarbejde og vidensdeling på tværs af dagtilbuddene, så dagplejerne i højere grad kan profitere af de lokale ressourcepersoner, ligesom ressourcepersoner såvel som medarbejdere i daginstitutionerne får et større kendskab til dagpleje-området.

I 2019 steg sygefraværet for dagtilbuddene generelt set, men der var tale om store forskelle tilbuddene imellem. Der arbejdes konkret med sygefraværet de steder, hvor der er behov herfor både lokalt og samlet set i hele kommunen. Sygefraværet er jf. de nuværende data faldet i 2020.

Endelig viser rapporten at der i Rebild Kommune er meget få skoleudsættelser. Det vurderes i høj grad at tilskrives det store fokus på gode overgange, der er i alle distrikter – særligt i og omkring mini-SFO.

Tilsynsteamet ser generelt en faglig udvikling i dagtilbuddene fra år til år, hvor dagtilbuddene arbejder konstruktivt videre i forlængelse af dialogmøder med daginstitutionerne og dagplejerne. Dette er i høj grad med til at højne kvaliteten af den pædagogiske praksis i Rebild Kommune til gavn for alle kommunens børn i pasning.

Center Børn og Unge, september 2020

Dagtilbud i Rebild Kommune 2019

Politik

I 2019 er det Børne- og Ungepolitikken fra november 2018, der fortsat sætter retningen for arbejdet med alle børn og unge i kommunen. Med Rebild Kommunes vision for 2030 blev en ny struktur for arbejdet med de kommunale målsætninger samtidig iværksat. Førhen blev der i de respektive centre i kommunen arbejdet med kontraktmål på distrikts-niveau. Fra 2019 arbejdes der i stedet med en to-årig centerkontrakter, hvor Center Børn og Unge centerkontrakt samler hele centerets indsatser under ét. Kontrakten fungerer som handleplan for Børne- og Ungepolitikken, som understøtter realiseringen af Rebild Kommunes vision 2030.

I Center Børn og Unge har der centerkontrakten for 2019 og til og med 2020 været sat et særligt fokus på de fire tematikker:

- Dannelse
- Fællesskab
- Trivsel og tidlig indsats
- Leg, læring og bevægelse.

Alle skoler og dagtilbud har arbejdet med en eller flere særligt prioriterede indsatser under tematikkerne.

Implementering af ny dagtilbudslov

I maj 2018 trådte den nye dagtilbudslov i kraft. I Rebild Kommune er der nedsat en arbejdsgruppe, som har arbejdet ud fra nedenstående procesplan.

Procesplan for implementering af den nye dagtilbudslov

Den nye dagtilbudslov medførte, at siden maj 2018 har dagtilbuddene arbejdet med afsæt i en ny formålsbestemmelse, hvor legen, læringsmiljøet og børneperspektivet i højere grad er omdrejningspunkt for det pædagogiske arbejde.

Derudover var der en række konkrete justeringer af eksisterende lovgivning herunder blandt andet nye initiativer i forhold til at skabe øget fleksibilitet og valgfrihed til forældre. Det har eksempelvis ændret pladsanvisningspraksis, så forældre i højere grad kan blive stående på venteliste og udtrykke specifikke ønsker, ligesom der er oprettet muligheden for kombinationstilbud og mulighed for deltidspladser til forældre på barsel. Der er endnu ingen i Rebild Kommune, der har gjort brug af et kombinationstilbud, og i 2019 og 2020 har det hidtil været henholdsvis 10 og 14 unikke familier, der har gjort brug af en deltidsplads i forbindelse med barsel.

Den styrkede pædagogiske læreplan

Med den nye dagtilbudslov fulgte en toårig implementeringsperiode for Den styrkede pædagogiske læreplan. Planmæssigt skulle Den styrkede pædagogiske læreplan være realiseret pr. 1. juli 2020. Med realiseret menes, at der skulle foreligge en skriftlig pædagogisk læreplan samt offentliggørelse af læreplanen på dagtilbuddet hjemmeside den 1. juli 2020. Med de helt særlige omstændigheder under COVID-19 pandemien i foråret 2020, er den endelige realisering udsat til 1. januar 2021.

I Rebild Kommune er dagtilbuddene så langt i arbejdet med Den styrkede læreplan, at dagtilbuddenes respektive pædagogiske grundlag præsenteres i nærværende rapport under "Faglig kvalitet".

Arbejdet med Den styrkede læreplan i Rebild Kommune

I stedet for at have særskilte læreplanstemaer at arbejde ud fra, fokuserer dagtilbuddene i højere grad på at etablere et pædagogisk læringsmiljø hele dagen, hvor de redefinerede læreplanstemaer tænkes ind i en sammenhæng. Der er derfor vendt op og ned på tankegangen i arbejdet med læreplaner, og derfor blev der afsat en to-årig periode til at afprøve og implementere en ny måde at arbejde pædagogisk på. Den proces kræver en tydelig facilitator og facilitering af processen. Derfor var lederne for dagtilbud og SFO indledningsvis samlet til en workshop, hvor de fik viden om - og blev klædt på til - rollen som facilitator for en vidtgående og langstrakt implementeringsproces.

Der har som planlagt været afholdt tre store fælles workshops over de sidste to år. Her har alt pædagogisk personale fra daginstitutionerne og SFO'erne og dagplejerne deltaget. Derudover har de private institutioner og private pasningsordninger været inviteret med og de, der har ønsket det, har deltaget. De workshops har bestået dels af ny viden ved forskellige oplægsholdere i relation til arbejdet med Den styrkede læreplan, og dels har de bestået af en vidensdeling på tværs af dagtilbud. Den sidste workshop i foråret 2020 blev aflyst pga. COVID-19 anderledes, fordi vi ikke kunne samles fysisk. I stedet blev oplægget afviklet online, og de, der havde mulighed for det, mødtes i mindre grupper og arbejdede med refleksionsspørgsmål og video-materiale, som institutionerne hver især havde forberedt og delt med hinanden. Oplevelsen og tilbagemeldingerne har været at det har været til stor inspiration til deres arbejde med børnene at blive præsenteret for nyeste viden om børns læring og udvikling. Både i forhold til hjerneforskning og viden om læringsmiljøets indretning. Samtidig har det været positivt at de har kunne dele konkrete pædagogiske idéer og metoder med hinanden, hvorved medarbejderne i dagtilbuddene også har fået et større kendskab til hinanden, og derved bedre ved hvor, de også fremover, kan hente sparring.

Derudover har lederne været til workshops ved UCN, hvor de er blevet fagligt inspireret til arbejdet med læringsmiljø, evalueringskultur og anvendelse af data. Det har for mange været en øjenåbner, hvor meget 'data' der er på området, og hvordan det i høj grad kan anvendes til at understøtte den systematiske indsats i forhold til børnene.

Endelig har institutionerne afholdt såkaldte 'refleksionsrum' både i egne huse og med en makkerinstitution fra kommunen. Disse har været afviklet forskelligt i forhold til lokale forhold og muligheder, men tilbagemeldingen er, at det har været lærerigt, spændende og en øjenåbner for mange – særligt det med at komme ud og opleve en anden pædagogisk praksis. De faglige refleksioner og spørgsmål, der er kommet af "nye øjne" på praksis, har været særdeles givende.

Arbejdet med Den styrkede pædagogiske læreplan er langt fra færdigt, selvom det skal være 'implementeret' pr. 1. januar 2021. Det er en kontinuerlig opgave at evaluere og tilpasse den pædagogiske praksis og det pædagogiske læringsmiljø efter den aktuelle børnegruppe. I efteråret 2020 vil der være fokus på at vende tilbage til en mere normal praksis efter COVID-19 nedlukningen, og at færdiggøre den skriftlige pædagogiske læreplan. Der vil blive nedsat en ny arbejdsgruppe, som vil koordinere og planlægge det videre fastholdelses- og udviklingsforløb for arbejdet med Den styrkede læreplan i Rebild Kommune. Indledningsvis er der et ønske om at arbejde videre med 'evalueringskultur' i starten af 2021. En systematisk, løbende og mere data-baseret evalueringskultur vil i højere grad være med til at understøtte en høj faglighed i indsatser for børnene. F.eks. er der et distrikt der nu arbejder målrettet med at lave børnesamtaler inden alle indsatser. Denne form for systematik sikrer børneperspektivet i forhold til alle indsatser og kan være med til at vise progression ved opfølgning for det enkelte barn.

Særlige kommunale indsatser i 2019

Inklusion

I forbindelse med behandlingen af evalueringen af tildelingsmodellen på specialundervisningsområdet besluttede Børne- og Familieudvalget den 14. august 2019, at der skulle tilvejebringes en fælles retning for inklusionsindsatsen i Rebild Kommune. I november 2019 blev kommisoret for arbejdet med en fælles retning for den inkluderende praksis godkendt, hvori dagtilbuddene involveres i arbejdet på lige fod med skolerne. Første halvår af 2020 har budt på seminar for lederne og lokale drøftelser af pejlemærker for inklusionsindsatsen såvel som fælles dialogmøde med Børne- og Familieudvalget og interessenter på området. Næste trin i processen fokuserer på at afprøve det i praksis og sikre vidensdeling på tværs. I dagtilbuddene er der en høj grad af inklusion på den måde, at det er kun i helt særlige tilfælde at der visiteres til et specialtilbud. Forvaltningens oplevelse er at dagtilbuddene i høj grad arbejder med at børnene er en del af fællesskabet med den særlige støtte, de har behov for.

Småbørnsløftet

I forlængelse af budgetaftalen for 2020-2023, hvor det blev besluttet at give 3 mio. kr. til bedre normeringer i dagtilbud i Rebild Kommune, besluttede Børne- og Familieudvalget at Rebild Kommune tilslutter sig Småbørnsløftet. Småbørnsløftet er et løfte om, at det danske samfund stræber efter, at alle børn skal have samme chancer for at trives, lære og udvikle sig. Derfor har borgmestre, topembedsmænd, direktører og fagprofessionelle blandt andre formuleret 'Småbørnsløftet'. Målet er at alle småbørn har et godt børneliv og udvikler de nødvendige personlige, faglige og sociale kompetencer for at få en god skolegang. De første 1.000 dage af alle børns liv skal være præget af tryghed og stimulering, så de lige fra fødslen trives og får alsidige muligheder for at lære og udvikle sig.

Fælles indsats

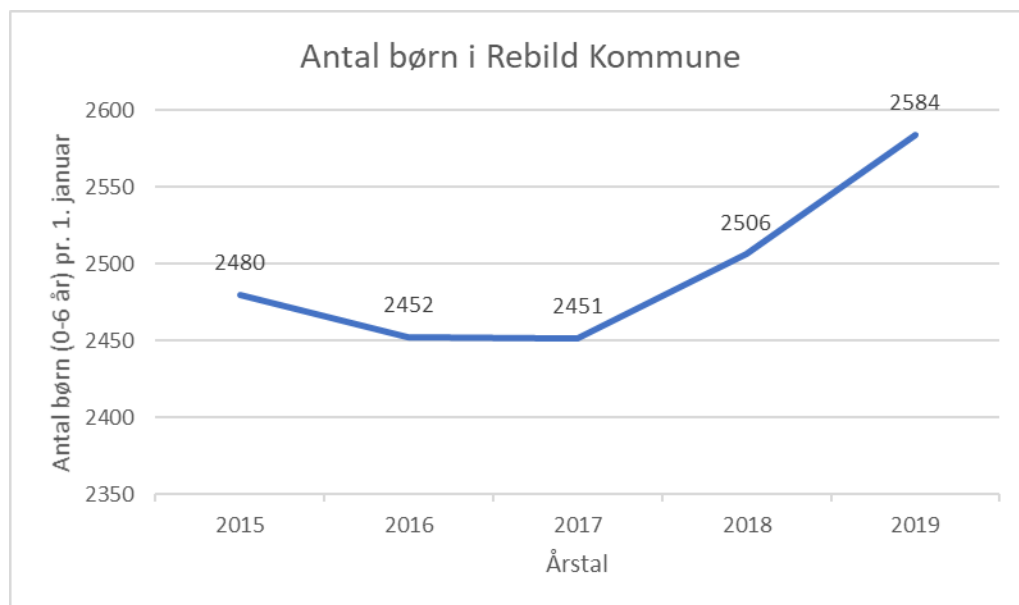
I 2019 besluttede byrådet med budgetforliget 2020-2023, at 'Fælles Indsats' (FI) fremover er et fast tilbud i Rebild Kommune. Hidtil har det været et udviklingsprojekt med henblik på at skabe et fælles mindset, rammer og en metodisk og organisatorisk tilgang på børne- og ungeområdet, som understøtter det tværfaglige samarbejde og den tidlige indsats til gavn for børn og forældre. Efter fire år med stadig udvidelse af målgruppen, fine resultater og stor tilfredshed hos forældre og fagpersonale gøres tilbuddet altså permanent. Dagtilbuddene er positive over for Fælles Indsats og siden opstart i 2016 været afholdt 396 FI-møder på dagtilbudsområdet.

Organisatorisk kvalitet

Antal børn/indbyggere

Rebild Kommune er fortsat en kommune, der oplever et stigende indbyggertal. I 2019 steg indbyggertallet med 0,3 %, og i 2020 er det igen steget med 0,7 % (Social- og Indenrigsministeriet, 2020). Samtidig er andelen af børn (0-5 år) fortsat højere end landsgennemsnittet, og andelen er yderligere øget fra 2018 til 2019 fra 7,1 % til 7,3 % (landsgennemsnittet er på 6,3 %) (Social- og Indenrigsministeriet, 2020). Det underbygger den tilgang og udvikling, som opleves på dagtilbudsområdet i Rebild Kommune

Institutioner – fordeling

Rebild Kommunes dagtilbud er organisatorisk inddelt i ni distrikter. Pr 1. april 2019 blev ledelse, sparring og vejledning af dagplejen decentraliseret. Det betyder, at ledelsen af dagtilbud fremadrettet er organiseret med én overordnet leder i hver af de ni distrikter med ansvar for distriktets daginstitutioner og dagplejere. Det har været en omfattende omstrukturering af dagtilbuddene i kommunen med henblik på at understøtte sammenhængen i kommunens dagtilbud og skabe kompetenceudvikling af medarbejderne på tværs af dagtilbud. Der vil blive foretaget en evaluering i foråret 2021 af den nye struktur.

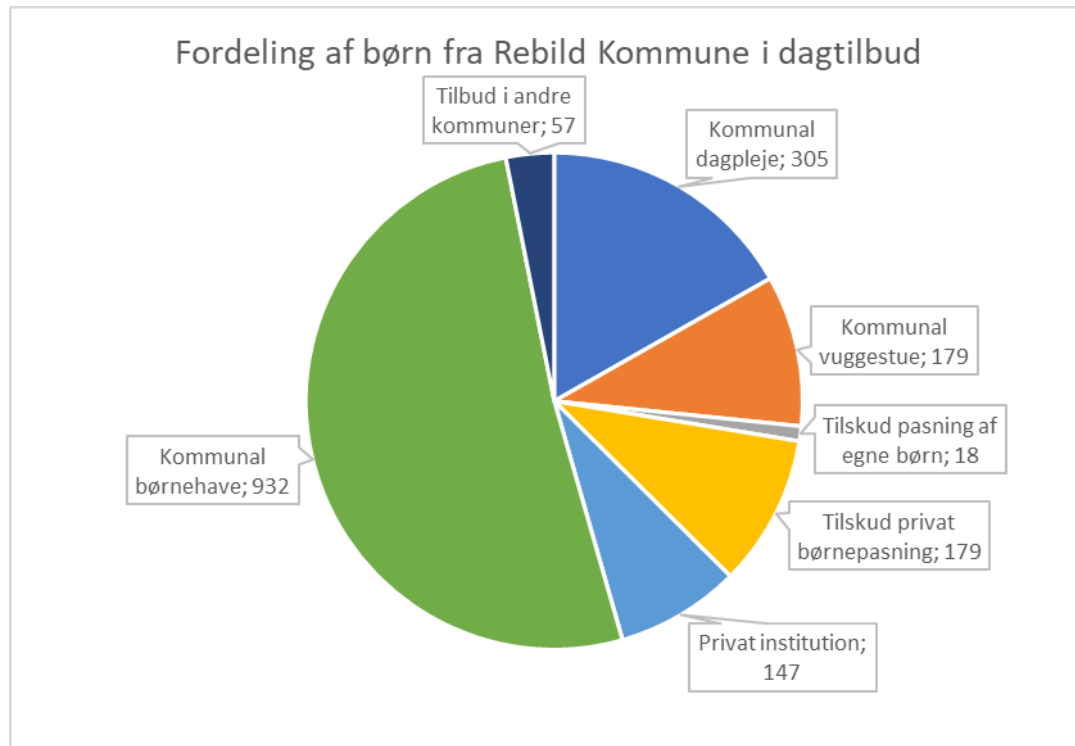
De ni distrikter varierer i størrelse og antal institutioner/dagplejere. Samlet set var der i 2019 i alt 20 daginstitutioner og 85 kommunale dagplejere. Pr. 1. januar 2019 var der 305 børn i kommunal dagpleje, 179 børn i vuggestue og 932 børn i børnehave. I Rebild Kommune er det fortsat 80 % af børnene i pasning, der går i et kommunalt dagtilbud.

Private dagtilbud

I Rebild Kommune er der tre private daginstitutioner, efter at der i 2019 var en privat daginstitution som lukkede. Alle tre institutioner er integrerede institutioner med både vuggestue og børnehave.

I 2019 var der fortsat knap 50 private pasningsordninger/børnepassere, som passer børn i eget hjem eller andre egnede lokaler. I 2019 var der 147 børn indskrevet i private daginstitutioner og 179 børn i private pasningsordninger.

Fordelingen af børn på dagtilbud

Økonomi

Rebild Kommunes dagtilbud har i 2019 haft et budget på knap 143 mio. kr. Budgettet er fordelt på de respektive distrikter/dagtilbud baseret på tildelingsmodellen, som tager højde for børnetal og socioøkonomi:

Skørping	Rebild Syd	Støvring Nord	Støvring Syd	Suldrup
17.236.395 kr.	11.114.698 kr.	35.311.811 kr.	22.272.662 kr.	9.004.804 kr.

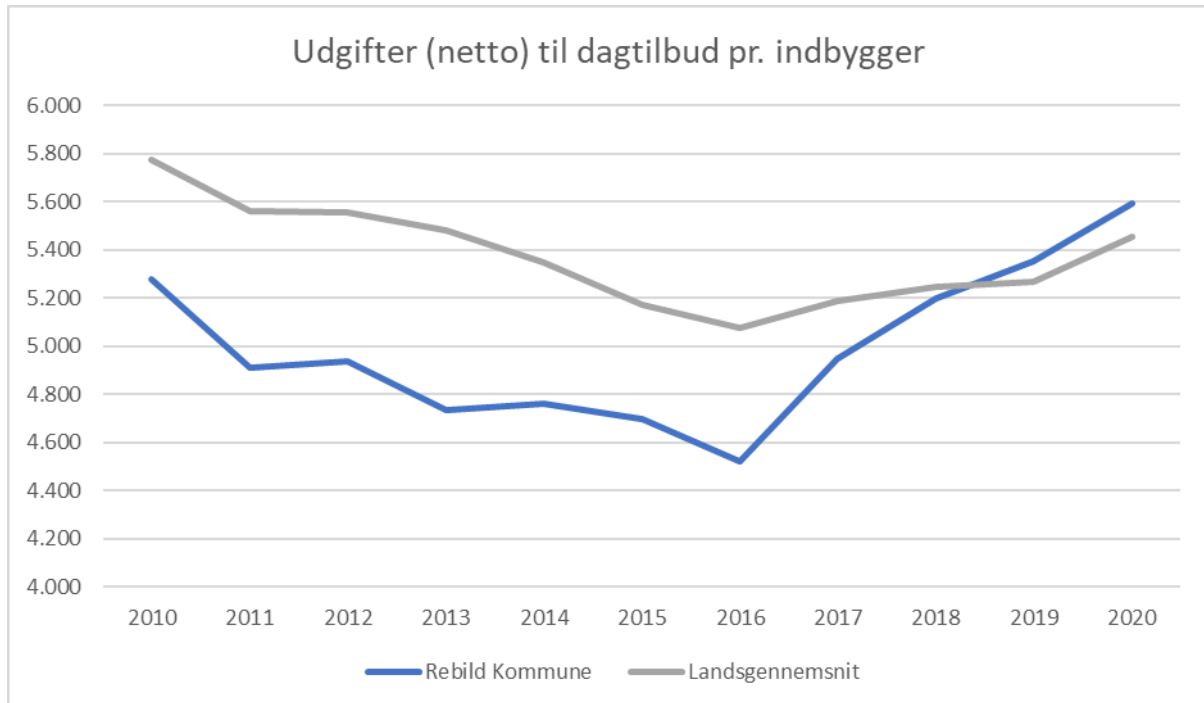
Aavangen/Terndrup	Haverslev/Ravnskilde	Kilden (Blenstrup/Bælum)	Øster Hornum	Særlige dagtilbud
8.350.882 kr.	8.507.997 kr.	7.133.078 kr.	6.419.363 kr.	4.998.400 kr.

Derudover er der afsat 3 mio. kr. til Relations- og Støtteteam (inklusion).

Rebild Kommune havde i 2018 anvendt 65.511 kr. pr. 0-5 årig (KL, 2020). Det er en stigning på mere end 10.000 kr. pr. barn fra 2016 til 2018.

Af nedenstående graf ses nettoudgiften til dagtilbud pr. indbygger for de seneste ti år. Her ses det, at der siden 2016 er sket en stigning i midler til dagtilbud pr. borger i kommunen. Fra 2019 og frem tilføres der

flere midler til dagtilbud pr. borger i Rebild Kommune, end der tilføres gennemsnitligt på landsplan (Social- og Indenrigsministeriet, 2020).

Takster og tilskud

I nedenstående tabel ses takster og tilskud i 2019.

Takst pr. md. (juli er betalingsfri)	2017	2018	2019	2020
Dagpleje – fuldtid	2.690 kr.	2.690 kr.	2.669 kr.	2.734 kr.
Dagpleje – 30 timer/ uge ved barselsorlov			1.907 kr.	1.946 kr.
Vuggestue – fuld tid	3.120 kr.	3.180 kr.	3.184 kr.	3.279 kr.
Vuggestue 30 timer/uge ved barselsorlov			2.212 kr.	2.344 kr.
Børnehaver – fuld tid	1.780 kr.	1.840 kr.	1.865 kr.	1.930 kr.

Børnehaver 30 timer/uge ved barselsorlov			1.356 kr.	1.427 kr.
Frokostordning (juli betalingsfri)	495	495	495 (522 kr. pr. 1.okt.)	529 kr.
Tilskud til privat pasning			5.505 kr.	5.639 kr.
Tilskud til pasning af egne børn			6.238 kr.	6.390 kr.

Normering

Normeringen er et udtryk for forholdet mellem antal børn og antal voksne. En lav normering er et udtryk for, at der er mange børn pr. voksen. Omvendt er en høj normering udtryk for, at der er få børn pr. voksen. I nedenstående tabel er scoren et udtryk for, hvor mange børn der er pr. voksen. En høj score er derfor udtryk for en lav normering om omvendt. Den nuværende regering arbejder på lovkrav om minimumsnormeringer i 2025 og har med aftalen om kommunernes økonomi for 2020 og finansloven for 2020 afsat ekstra midler til kommunerne til at påbegynde arbejdet med bedre normeringer frem mod ikrafttrædelse af lovkravet (Regeringen, 2019).

Normeringen anses fortsat som central i forhold til at sikre kvalitet i dagtilbud, men der er ikke én anerkendt standard for, hvordan normering udregnes for dagtilbud (Danmarks Evalueringsinstitut, 2017). Normeringen er i nærværende rapport beregnet på samme måde som Danmarks Statistik opgør normering. Normeringen opgøres ved at omregne det ansatte personale til 'antal fuldtidsansatte' (inkl. ledere, støttepædagoger mv) og fordele dem på antal børn, hvor vuggestuebørn vægter dobbelt i forhold til børnehavebørnene.

Der er endnu ikke tilgængelige data for normering på landsgennemsnit for 2019, men det nyeste landsgennemsnit er sat ind i nedenstående oversigt i parentes i 2018.

Normering - Rebild	2015	2016	2017	2018 (landsgennemsnit)	2019
Dagpleje	3,6	3,6	3,9	3,6 (3,4)	3,7
Vuggestue	3,3	3,3	3,4	4 (3,1)	3,3
Børnehave	6,4	6,5	6	6,2 (6,2)	6,5

Tabellen viser, at Rebild Kommune i 2018 havde en højere normering i dagpleje og vuggestue end landsgennemsnittet med henholdsvis 0,2 og 0,9 flere børn pr. voksen. Normeringen i børnehaverne var i 2018 på samme niveau i Rebild Kommune som landsgennemsnittet. Siden 2018 er normeringen steget i dagplejen og børnehave i Rebild Kommune, mens normeringen er faldet for vuggestuerne, hvor den største difference mellem Rebild Kommune og landsgennemsnittet ellers var tilbage i 2018.

Pædagog-andel

Studier har vist, at uddannet personale er en af de faktorer, der har den største positive betydning for kvaliteten i dagtilbud (Danmark Evalueringsinstitut, 2017). Rebild Kommune har en høj pædagog-andel i forhold til landsgennemsnittet. I hele landet har pædagog-andelen ligget på 58 % i både 2017 og 2018. I Rebild Kommune har andelen af pædagogiske medarbejdere ligget stabilt på 67 % siden 2016 og er steget en enkelt procent i 2019. Der er ikke data for hele landet fra før 2016 ligesom data for 2019 ikke er tilgængelige endnu for landsgennemsnittet. I 2018 landede Rebild Kommune på en 8. plads i pædagog-andel i forhold til resten af landets kommuner (KL, 2020).

Pædagog-andel	2015	2016	2017	2018	2019
Rebild Kommune	70	67	67	67	68
Hele landet			58	58	

Sygefravær

Sygefraværet i 2017 og 2018 var på hhv. på 4,1 % og 4,7 % i gennemsnit. I 2019 steg sygefraværet for dagtilbud (uden børneuniverserne Kilden - og Øster Hornum Børneunivers), og i 2019 var der et gennemsnit på 5,8 % sygefravær. Medtages Kilden og Øster Hornum Børneunivers' sygefravær var gennemsnittet i 2019 på 5,7 %, men det er inkl. skoledelen. Måltallet for Rebild Kommunes sygefravær er 4,3 %. Der er altså et højt sygefravær, men årsagen og dermed løsningen er forskellig for institution til institution. Det afspejles i et spænd i fraværsprocenten fra 1,2 % i den institution med det laveste sygefravær og en fraværsprocent på 9,5 % i den institution med det højeste. Sygefraværet er i løbet af 2020 faldet igen, og i juli 2020 er sygefraværers-procenten for dagtilbuddene faldet til 5,2 %. Der arbejdes både i MED-regi og på ledelsesniveau med at håndtere sygefraværet på tværs af institutioner, ligesom der arbejdes med sygefravær lokalt.

Fysiske rammer

I dagtilbudsrapporten fra 2019 var der en beskrivelse af de fysiske rammer under temaet faglig kvalitet. Dette har ikke ændret sig markant siden, hvorfor der henvises til denne rapport.

Dog er det her værd at nævne, at det i 2019 særligt var etableringen af den nye institution i Støvring Syd 'Børnehuset Klepholm', der blev arbejdet på. I sommeren 2020 åbnede institutionen for både vuggestue- og børnehavebørn. Det betyder, at de midlertidige institutioner Børnehaven Svinget og Vuggestuen Rafns Allé er lukket i takt med at børnene er overgået til den nye institution.

Derudover valgte forældrene i Børnehuset Spiren som noget nyt frokostordning ved afstemningen i 2019, hvilket medførte renovering af institutionens køkken for at kunne imødekomme håndtering af den kommunale frokostordning.

I 2020 har der været et behov for at øge kapaciteten i flere distrikter i forhold til vuggestuepladser, fordi det ikke har været muligt at øge kapaciteten i dagplejen i takt med behovet for pladser. To steder er eksisterende vuggestuer opnormeret og to steder er der opstartet vuggestuegruppe med henblik på at sikre pasning til alle børn.

Frokostordning

Der tilbydes kommunal frokostordning i daginstitutionerne, medmindre der er et flertal af forældrene, der ikke ønsker det. I 2018 var den kommunale frokostordning i udbud og det var igen Fru Hansens Kælder der vandt udbuddet. Derfor er det fortsat Fru Hansens Kælder, der er leverandør af den kommunale frokostordning. Frokostordningen består af varieret, sund kost med en høj økologi-procent.

I 2019 var der afstemning om frokostordningen og resultatet heraf var, at 9 institutioner valgte at have kommunal frokostordning, og 8 institutioner valgte frokostordningen fra.

I december 2019 blev det politisk godkendt, at en enkelt institution i 2020 starter et pilotprojekt på en institutionsdrevet frokostordning. Det betyder, at der laves en kommunal frokostordning uden en ekstern leverandør. Pilotprojektet evalueres 2021

Frokostordningen er forældrebetalt, og fra 1. oktober 2019 koster ordningen 522 kr. pr. måned (juli er betalingsfri).

Resultatmæssige kvalitet

Arbejdet med sprogudvikling

I maj 2020 fremlagde Social- og Indenrigsministeriets Benchmarkingenhed en analyse, der kortlagde, hvordan og i hvor høj grad de kommunale forvaltninger rammesætter og organiserer dagtilbuddenes arbejde med børnenes sprog (Social- og Indenrigsministeriets Benchmarkingenhed, 2020). Analysens overordnede resultat var, at hovedparten af kommunernes i et vist omfang har en central organisering af sprogudviklingsarbejdet, når det vedrører de tre dimensioner; Strategi og rammesætning, Understøttelse og samarbejde og Opfølgning og kvalitetsudvikling. Analysen viste samtidig, at der er væsentlige variationer i kommunernes organisering heraf.

Strategi og rammesætning

I Rebild Kommune er indsatsen omkring børns sproglige udvikling centralt organiseret i et væsentligt omfang, samtidig med at der er lokale handlemuligheder. I Rebild Kommune er der en politisk vedtaget sprogstrategi. Strategien blev vedtaget i maj 2018, og med den er rammerne for en fælles indsats for arbejdet med kommunens børn sat. Næsten hver fjerde kommune har ikke en nedskrevet strategi jf. Social- og Indenrigsministeriets analyse.

Sprogstrategien har i høj grad understøttet en øget, kontinuerlig og ensartet indsats for børnenes sproglige udvikling i dagtilbuddene i Rebild Kommune. Med sprogstrategien blev det blandt andet vedtaget, at alle børn skal sprogvurderes, når de er 3 år gamle. Det samme gør sig gældende for halvdelen af landets kommuner.

Derudover er det besluttet, at børnene sprogvurderes med det samme materiale, så det bliver muligt at sammenligne og trække kommunale resultater. Rebild Kommunes anvender Rambølls system Hjernen og Hjertet, som både gør det muligt at lave rapport for det enkelte barn, på institutions- og kommuneniveau, ligesom det er muligt for skolerne ved forældrenes samtykke at se børnene sprogvurdering, så de kan arbejde videre med den i skolen og sammenligne med den sprogvurdering, der foretages i 0. klasse. Nu har Hjernen og Hjertet været brugt siden 2018, og det begynder at blive muligt at se udvikling over tid i børnenes sprogvurderinger, som kan anvendes til at understøtte indsatsen i dagtilbuddene mere målrettet.

Strategien har også fastsat, at der skal være en uddannet sprogpædagog ansat i alle daginstitutioner i kommunen. Det er med til at styrke den decentrale indsats og højne kvaliteten af sprogarbejdet i hverdagen i daginstitutionerne. Efter decentraliseringen af dagplejens ledelse, sparring og vejledning i 2019 er det blandt andet også disse sprogpædagogers ressourcer, der er kommet 'tættere på' dagplejerne, så de i højere grad også kan profitere heraf. Sprogpædagogernes placering decentralt i institutionerne for Rebild Kommune er en organisering, som to tredjedele af landets kommuner anvender. I den sidste tredjedel er disse resourcepersoner ansat centralt i forvaltningen (Social- og Indenrigsministeriets Benchmarkingenhed, 2020).

Understøttelse og samarbejde

Ligesom de fleste kommunale forvaltninger understøtter forvaltningen i høj grad dagtilbuddene gennem generel faglig sparring og via. sparring og specifikke metoder i forhold til børns sprogvurdering. Dagtilbuddene støttes i deres arbejde med sprog særligt af PPR og af tilsynsteamet, som også er meget opmærksomme på at understøtte dagplejere og institutioners arbejde med børnenes sproglige udvikling.

Tale-høre konsulenterne fra PPR holder hver 4. uge faglige sparringsmøder med sprogpædagogen fra hver enkelt institution. På disse møder drøftes resultater fra sprogvurderinger, aktuelle indsatser og metoder til både enkelte børn og hele børnegrupper. Tale-høre konsulenterne afholder også sparringsmøder med sprogpædagoger, som går på tværs af institutioner i distriktet. På disse møder sparreres om sproglige temaer, metoder og tendenser.

Når dagtilbuddene oplever, at et barn har sproglige vanskeligheder, laves en samarbejdsaftale mellem forældre, institution/skole og PPR. Der igangsættes indsatser på både centralt og decentralt hold svarende til problemstillingen omkring barnet; det kan være vejledning af forældre, indsats/undervisning af et eller flere børn, observationer og sparring med pædagoger omkring barnet.

Tale/høre-konsulenterne vejleder også altid dagtilbud om dialogen med forældrene om sprogvurderingsresultaterne ved behov i Rebild Kommune, hvilket kun gør sig gældende for hver fjerde kommune på landsplan (Social- og Indenrigsministeriets Benchmarkingenhed, 2020).

Hele 74 % af landets kommuner understøtter forvaltningerne sprog-arbejdet i høj eller meget høj grad ved at facilitere faglige netværk. Det gør Rebild Kommunes tale/høre-konsulenter ligeledes i høj grad. PPR understøtter dagtilbuddenes kompetencer gennem månedlige faglige sparringsmøder, tværinstitutionelle sparringsmøder, 2 årlige netværksmøder for alle sprogpædagoger, 0. klasselærere og læsevejledere og uddannelsesforløb faciliteret af firmaet Sprogklar. For at styrke den generelle sproglige indsats bliver der fra centralt hold derudover også udbudt børnemiljøvurderinger med baggrund i materialet Iters-R (Infant/ Toddler Environment Rating Scale) og Ecers (Early Childhood Environment Rating Scale). Her er fokus på både det fysiske sprogmiljø og det pædagogiske.

I forhold til understøttelse af indsatsen med de tosprogede børn, har der i 2018 været iværksat et pilotprojekt i en udvalgt børnehave med fokus på flersprogede i aldersgruppen 3-4 år. Det projekt har efterfølgende affødt flere lignende lokale initiativer i både samme børnehave og i andre institutioner i kommunen. I sommeren 2020 er en del af regeringens puljemidler til sommeraktiviteter for børn og unge som følge af Covid-19 blevet anvendt til at lave en fokuseret indsat med fokus på de ældste flersprogede børnehavebørn i institutioner med relativt mange børn i målgruppen.

Tale/høre-konsulenterne i Rebild Kommune understøtter desuden den decentrale indsats omkring sprogvurderingerne. Det sker ved, at PPR afholder månedlige sparringsmøder, hvor sprogpædagogerne understøttes i at aflæse og handle på sprogvurderingerne samt sparring om personalets dialoger med forældrene om sprogvurderingsresultaterne. Det gør sig kun gældende for omkring 60 % af landets kommuner.

Opfølgning og kvalitetsudvikling

Ligesom 78 % af kommunerne indsamles der i Rebild Kommune kvantitative data om børnegruppens sprogudvikling. Denne del er blevet løftet væsentligt med sprogstrategien og det fælles system Hjernen & Hjertet. I Rebild Kommune er der årligt dialog mellem forvaltningen og ledelsen i de respektive distrikter om distriktets sproglige resultater. Her er det også en fordel at der anvendes det samme materiale, som giver mulighed for at sammenligne distrikterne med hinanden og med kommunens resultater ligesom det nu bliver muligt at se en udvikling over tid.

Sprogvurderingsresultaterne er til politisk behandling i forbindelse med dagtilbudsrapporten hvert andet år. Ligeledes vil kommunens sproglige resultater være at finde i nærværende rapport (SIDE XXX).

I 3 ud af 4 forvaltninger anvendes ledelsesinformation til at indkredse og definere nye indsatsområder på kommunalt niveau. Ligesom hver femte kommune er det ikke praksis i Rebild Kommune. I stedet er der et kontinuerligt fokus på at forbedre børnenes sproglige kompetencer – både individuelt, distriktsvis og på kommunalt niveau. Kommunes tale/høre-konsulenter, forvaltningen samt Team Tilsyn og Udvikling understøtter via dialog, sparring og kompetenceudvikling dette arbejde.

Sproglig udvikling

Med implementeringen af det fælles sprogvurderingssystem Hjernen/Hjertet ved Rambøll er der nu data for stort set alle de treårige børn i kommunen og derudover er der data for en del 4-, 5- og enkelte 6-årige. Jævnfør Rebild Kommunes sprogstrategi skal alle treårige testes, og det vil i høj grad være ved særlige behov, at børn testes når de er ældre.

I 2018 hvor systemet blev implementeret nåede 456 børn at blive sprogvurderet, hvor der i 2019 er sprogvurderet hele 581 børn. I 2018 kunne resultaterne kun anvendes som baseline, men med nærværende rapport vil vi have første mulighed for at spore udvikling i børnenes sproglige kompetencer.

2.1.1 Antal sprogvurderede børn i Rebild Kommune

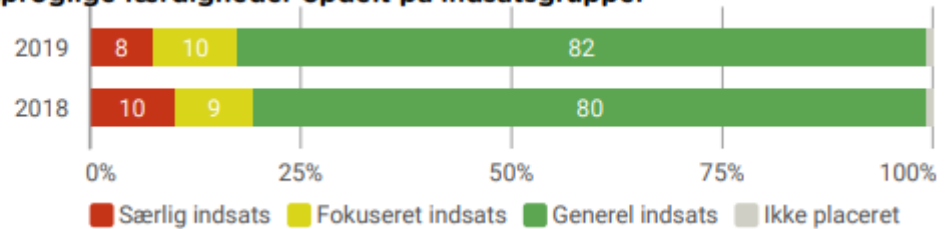
	2019	2018	2017
3-årige	362	261	0
4-årige	91	91	0
5-årige	119	92	0
6-årige	9	12	0
Total	581	456	0

Baggrund for resultater fra sprogvurderingerne

På baggrund af det enkelte barns sprogvurdering opnår barnet en score. Denne score placerer barnet i én af tre indsatsgrupper i forhold til en normscore/et normstudie. Det medfører, at barnets score baserer sig på, hvor barnet befinder sig sprogligt i forhold til andre ikke tosprogede børn på samme alder og med samme køn. De tre indsatsgrupper fordeler sig således:

- Generel indsats: De 85 % af børnene, der har den højeste score, placeres i denne gruppe.
- Fokuseret indsats: De 5-15 % af børnene, der har den næstlaveste score, placeres i denne gruppe
- Særlig indsats: De 5 % af børnene, der har den laveste samlede score, placeres i denne gruppe.

2.2.1 Resultater for Talesproglige færdigheder opdelt på indsatsgrupper

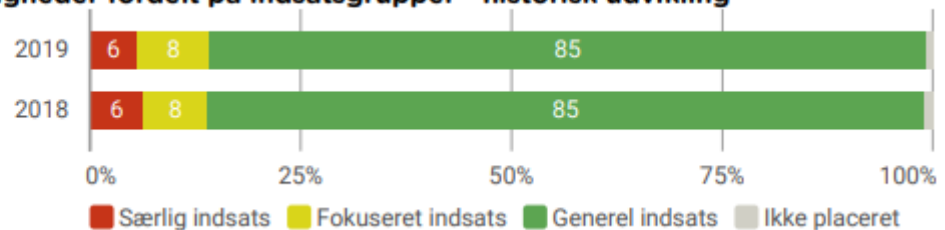

Sproglige resultater

Når man kigger på det samlede resultat for børnenes sprogvurderinger på tværs af alder, vil det være påvirket af at det primært er ved særlige behov, at børn over tre år er sprogvurderet. Nedenstående figur 2.2.1 viser, hvordan børnene i Rebild Kommune fordeler sig i forhold til normstudiet som sprogvurderingsmaterialet er baseret på – både i 2018 og 2019. Det ses af figuren, at børnene klarer sig godt, og at det er gået bedre i 2019 end 2018. Det ses at den grønne søjle/generel indsats er øget til fordel for et fald i den røde søjle/særlig indsats. Der er en lille overvægt at børn i kategorien 'særlig indsats', som jf. normstudiet burde udgøre 5 %, men som i Rebild Kommune udgør 8 % af børnene. I Rebild Kommune er der 10 % af børnene, der lander i 'fokuseret indsats'. Det stemmer overens med normstudiet, hvor det burde være et sted mellem 5-15 % af børnene, der placeres her. Endelig er der 82 % af børnene, der opnår scoren generel indsats. Det burde være 85 % af børnene, hvormed Rebild Kommune scorer lidt under.

Den lidt store overrepræsentation af børn i særlig indsats i forhold til generel indsats tilskrives den store gruppe af børn, der er sprogvurderet særligt ved behov. Når resultatet trækkes isoleret for de treårige giver det nedenstående fordeling:

3.1.2 Talesproglige færdigheder fordelt på indsatsgrupper - historisk udvikling

Figur 3.1.2 viser, at de treårige, hvor alle børn på årgangen er testet, scorer i tæt overensstemmelse med normstudiet, med 85 % af børnene, lander i gruppen 'generel indsats', 8 % lander i 'fokuseret indsats' og 6 % lander i 'særlig indsats'. Det er 1 % for mange, der har behov for en særlig indsats.

Det tyder altså ikke på, at der er nogen særlig sproglig udfordring hos børnene i Rebild Kommune, men at kommunen samlet set opnår en fin placering i forhold til sproglige kompetencer. Resultatet dækker dog over store lokale forskelle, hvor der i nogle distrikter opleves et stort og stigende behov for at lave særlige indsatser, hvilket afspejler sig i et voksende antal PPR-sager i de distrikter. Tildelingsmodellen for dagtilbudsområdet tilsigter at kompensere for de lokale forskelle ved at en relativt stor andel af midlerne fordeles baseret på socioøkonomi.

Der er flere steder, hvor der er sat særligt fokus på den tidlige indsats, og hvor man forventer at se resultater af denne ekstraordinære indsats i dagplejen med de kommende års sprogvurderinger af de treårige.

Skoleudsættelse

I 2019 udkom Egmont Rapporten 2019, "*Når store bliver små – giv alle børn en god skolestart*". Rapporten konkluderer, at 11,6 % af børnene ikke trives i forbindelse med skolestarten, og at udfordringer i forbindelse med skolestarten kan give langvarige konsekvenser for børnene.

I Rebild Kommune arbejdes der som et særligt fokuspunkt med at skabe gode overgange for alle børn, som et kontrakt punkt i den nuværende centerkontrakt. Overgangen fra børnehave til skole sker som udgangspunkt i det kalenderår, barnet fylder 6 år.

Der er en national tendens til at færre børn skoleudsættes. Andelen af børn, der starter sent i skole, er faldet fra 17 % i 2007 til 7 % i 2016. I Rebild Kommune har andelen af børn, der starter sent i skole været varierende. Nedenstående tabel samler de data der er for skoleudsættelser siden 2014 i Rebild Kommune.

År	Skoleudsættelser	Procent af årgang
2014	22	5
2015	22	
2016	29	7,5
2017	26	
2018	27	7,1
2019	14	
2020	14	4,3

Af tabellen ses det, at der har været særligt få skoleudsættelser de sidste to år. Hvor antallet af skoleudsættelser førhen har ligget mellem 20 og 30 skoleudsættelser pr. år, har der de sidste to år kun være 14 skoleudsættelser pr. år. Det kan tilskrives det store arbejde med gode overgange, hvor mini-SFO også understøtter at flere får en blid og god overgang fra børnehave til skole.

Fra daginstitutionernes side gives der udtryk for at skoleudsættelse ikke automatisk er eller bør være løsningen. Det er højt værdsat at fællesskabet bevares, og så arbejdes der i stedet videre under den forudsætning i skoledelen. Der er en høj grad af fokus på at skabe sammenhænge for børnene, og give dem et kendskab til skolens fysiske rammer og personalet på skolen, ligesom der er steder, hvor der er fælles legepladser. Indholdsmæssigt arbejdes der også både med styrkede læreplaner i dagtilbud og mini-SFO, så det er de samme rammer for det pædagogiske arbejde børnene møder. De fleste steder er der i mini-SFO overlappende personale og i den forbindelse skabt en organisering, der muliggør at kendte voksne går med fra børnehaven over til SFO/skole.

Faglig kvalitet

For alle dagplejere og også i nogle institutioner arbejdes der fortsat med ICDP. ICDP er en forkortelse for International Child Development Program, og det dækker over en metode, som er udviklet på universitetet i Oslo. Metoden består af et såkaldt 'sensitiveringsprogram', hvor målet er at forbedre medarbejderens evne til at møde børnene på deres egne præmisser i både emotionel og kognitiv forstand (Alinea, 2011). Det har givet et fagligt løft i dagplejen især, at dagplejerne har fået et fælles sprog gennem kompetenceudviklingen.

Derudover er der nu i alle børnehaverne uddannede sprogpædagoger. Det næste trin i forhold til kompetenceudvikling på sprogområdet i forlængelse af sprogstrategien, er at der på 0-2 års området også skal uddannes sprogpædagoger målrettet dagplejen og vuggestuer. Det vil være samme koncept, der anvendes til kompetenceudvikling på 0-2 års området, som der er gjort brug af til sprogpædagogerne i børnehaverne. På den måde understøttes den røde tråd i sprogarbejdet og et fælles sprog blandt medarbejderne om sprogarbejdet på tværs af aldersgrupperne.

Derudover har størstedelen af dagtilbud også motorik-pædagoger ansat. Alle børn modtager en motorik-screening i samarbejde med Center Sundhed, Kultur og Fritid inden de starter i skole. Mange distrikter har også pædagoger ansat med særlige kompetencer inden for f.eks. inklusion og it. Endelig er der enkelte dagtilbud, der har valgt at ansatte medarbejder med et særligt fokus og kompetencer i relation til f.eks. natur, neuropædagogik eller læring.

Der laves forskellige lokaler indsatser i forhold til børnegruppen og dens specifikke behov. Flere dagtilbudsledere giver udtryk for at der opleves en stigning i antallet af børn, der er udfordret på den ene eller anden måde. Eksempelvis arbejder man målrettet i et distrikt med udsatte børn og inklusion i dagtilbud. Det kommer sig også til udtryk i særligt mange PPR-sager i nogle distrikter, ligesom andre distrikter laver særlige indsatser målrettet den sproglige udvikling, fordi det er her der opleves et særligt behov. Enkelte dagtilbudsledere søger også viden og særlige indsatser med henblik på at understøtte de tosprogede og deres udvikling. Det har medført et besøg i nabo-distriktet, hvor der har været videns- og erfaringsdeling med et andet dagtilbud, som har opnået særlig erfaring med indsatser målrettet tosprogede. I et andet distrikt vil der blive lavet et pilotprojekt i samarbejde med tale/høre-konsulenterne i PPR, hvor der laves en ekstraordinær indsats for de to-sprogede, der er landet i indsatsgruppen 'særlig indsats' i deres sidste år i børnehaven.

Som det fremgår af første afsnit i nærværende rapport, har dagtilbuddene i Rebild Kommune såvel som resten af landet arbejdet med at realisere Den styrkede pædagogiske læreplan. Dagtilbuddene i Rebild Kommune har udarbejdet et pædagogiske grundlag for hver deres dagtilbud. De respektive læreplaners pædagogiske grundlag kan frem til 1. januar 2021 findes her:

<https://drive.google.com/drive/folders/11iU54BFdMf8f83WfJKpVX-potnSkSMTE?usp=sharing>.

Efterfølgende vil de være offentligt tilgængelige på dagtilbuddenes respektive hjemmesider. Det pædagogiske grundlag beskriver, hvordan man i det enkelte dagtilbud arbejder med temaerne fra læreplanen. Temaerne vedrører blandt andet leg, læring, børnefællesskaber og dannelse.

I Rebild Kommune er der udarbejdet en fælles skabelon til læreplanerne, med henblik på at skabe genkendelighed og en rød tråd i kommunens læreplaner. På den måde bliver det også nemmere for forældre og andre interesserede at orientere sig i de forskellige tilbud, der er i kommunen.

Team Tilsyn og Udviklings vurdering af kvaliteten i dagtilbuddene

Tilsyn 2019 - Det generelle billede

Ved udførelsen af uanmeldte og anmeldte tilsyn i dagtilbuddene, er det tilsynets generelle billede, at der tages godt imod de perspektiver, vi fra tilsynets side kommer med i forhold til dagtilbuddenes videre udvikling med f.eks. børnemiljø og børnefællesskaber. Vi ser en faglig udvikling fra år til år, hvor de drøftelser, vi har haft ved dialogmøder med daginstitutionerne og dagplejerne, skaber positiv udvikling, der er med til at højne kvaliteten af den pædagogiske praksis. For eksempel ser vi flere dagtilbud, der bruger tilsynsrapporten til at lave proces for grundig refleksion og evaluering af den pædagogiske praksis.

Faglig kvalitet

I forbindelse med implementeringen af Den styrkede pædagogiske læreplan, oplever tilsynsteamet en øget opmærksomhed på at videndele på tværs af dagtilbud i etableringen af refleksionsrum. Der arbejdes med den faglige kvalitet, hvor vi ved tilsyn oplever, at daginstitutionerne er godt på vej med at skabe en refleksion- og evalueringskultur. Her bliver det fra tilsynets side interessant at følge, hvordan dagplejen inddrages i denne refleksions- og evalueringskultur. Generelt er vores oplevelse, at der med implementeringen af ICDP i dagtilbuddene har været en faglig udvikling. Her bliver det interessant fra tilsynets side at følge, hvordan der efter decentraliseringen, arbejdes videre med ICDP i henholdsvis dagpleje og daginstitution. I forhold til den faglige kvalitet er vores oplevelse, at der i den sidste tid har været mange processer og opgaver der, fra et ledelsesmæssigt perspektiv, har krævet tid og ressourcer, herunder implementeringen af dagplejen, regler og retningslinjer herfor. Det bliver fra tilsynet side interessant at følge dagtilbuddenes videre arbejde med den styrkede læreplan og de kommunale mål og strategier.

Styrkede pædagogiske læreplaner

Tilsynsteamets generelle indtryk er, at daginstitutionerne er godt i gang med at implementere og arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan, der skal være fuldt implementeret december 2020. Ved tilsynene er vores indtryk, at dagtilbuddene blandt andet har stort fokus på arbejdet med børnenes lege- og læringsmiljø, herunder hvordan dette blandt andet tilrettelægges med afsæt i et børneperspektiv samt børnefællesskaber. Videre ser vi i dagtilbuddene en opmærksomhed på tilrettelæggelsen af det pædagogiske læringsmiljø over hele dagen, blandt andet ifm. "rutine-situationer" med fokus på børnenes alsidige personlige- samt sociale udvikling mv. I tilsynet vil vi fortsat være nysgerrige på, hvordan der arbejdes med børnenes trivsel, læring og udvikling over hele dagen.

Sprogvurderinger

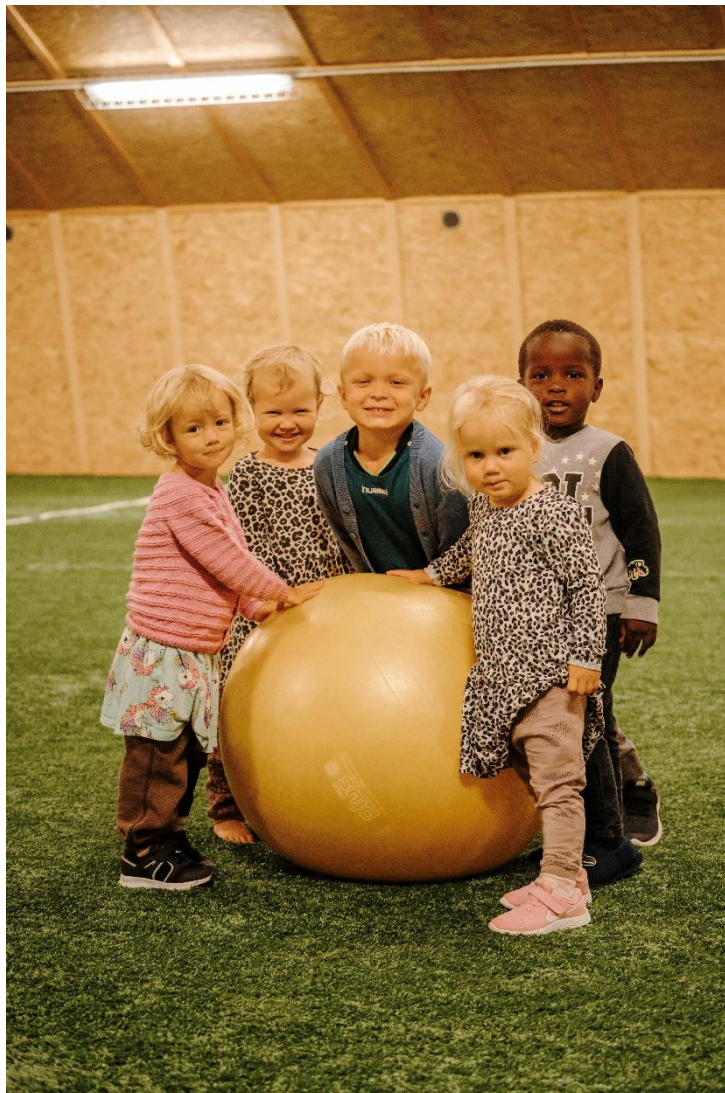
I sammenhæng med Rebild Kommunes sprogstrategi, oplever vi generelt en god opmærksomhed i dagtilbuddene på børns sproglige tilegnelse. Dette gør sig både gældende i det fysiske læringsmiljø samt i de sociale samspil. I nogle distrikter opleves et større behov for fokus på børnenes sproglige miljø. Generelt er vores opfattelse, at dette i nogle dagtilbud har skærpet opmærksomheden på samarbejdet med forældrene om børnenes udvikling, samt inddragelse af lokalsamfundet.

Kommunale mål

I arbejdet med strategi for digitale værktøjer i Rebild Kommunes dagtilbud, ser vi fortsat forskelle i, hvordan der arbejdes med dette i dagtilbuddene. I nogle dagtilbud kan det synes som et manglende fokus, hvor andre bruger det digitale til at støtte op om de pædagogiske læreprocesser. Generelt kunne det fra tilsynets side være ønskværdigt at se en øget opmærksomhed på digitale værktøjer i dagtilbud.

Ved vores tilsyn oplever vi, at der arbejdes med og reflekteres over overgange. Vi oplever en god opmærksomhed på samarbejdet mellem dagpleje og daginstitution samt daginstitution og skole. I forbindelse med tilsyn i legestuerne, har vi i tilsynet skærpet opmærksomheden på formålet med legestue, og hvordan der arbejdes med overgange efter decentraliseringen af dagplejen.

I arbejdet med Rebild Kommunes Børne- og Ungepolitik er vores oplevelse, at nærmiljø og adgangen hertil er blevet inddraget forskelligt i dagtilbuddene. I nogle dagtilbud er der investeret i ladcykler til dagplejere, der muliggør, at natur, bibliotek mm. er kommet "tættere på", og ved daginstitutionerne ser vi spændende og naturrige legepladser og inddragelse af de omkringliggende omgivelser.

Kildehenvisninger

Alinea, 2011, *ICDP – på barnets præmisser*, https://www.blivklog.dk/icdp-pa-barnets-praemisser/?gclid=EAIaIQobChMI2cTrq7el6wIVjqZ3Ch0U0AV9EAAYASAAEgKQDvD_BwE

KL, 2020, *Kend din kommune – brug nøgletal i styringen 2020*, <https://www.kl.dk/media/22680/kend-din-kommune-2020.pdf>

Tænk tanken DEA, 2019, *Færre børn starter sent i skole*, <https://dea.nu/i-farver/publikationer/faerre-born-starter-sent-i-skole>

Social- og Indenrigsministeriet, 2020, *SIMs Kommunale Nøgletal*, <http://www.noegletal.dk/>

Regeringen, 2019, *Minimumsnormeringer i daginstitutioner*, <https://www.regeringen.dk/nyheder/2019/fl-20-minimumsnormeringer-i-daginstitutioner/>

Danmarks Evalueringsinstitut, 2017, *Kvalitet i dagtilbud – pointer fra forskning*, <https://www.eva.dk/sites/eva/files/2018-01/Vidensopsamling%20Kvalitet%20i%20dagtilbud.PDF>